

Alppimatkan antia (12.-18.6.2017)

"*Ein ewig Rätsel will ich bleiben mir und anderen*", (Haluan pysyä ikuisena arvoituksena itselleni ja muille) oli Ludvig kirjoittanut kerran kasvattajalleen, varmaankin tiukalle kotiopettajalleen, sillä vanhemmat pysyivät hyvin etäisinä. Äiti oli kuitenkin huomannut pojan mieltymyksen kauniisiin vaatteisiin, teatteriin ja musiikkiin ja halun antaa lahjoja. Ludvig oli syrjäänvetäytyvä, ihmisarka uneksija, jonka mielikuvitus oli pohjaton. Kun hän 18-vuotiaana nousi valtaistuimelle isänsä Baijerin kuninkaan Maximilian II:n kuoltua, hän oli poliittisesti täysin valmistautumaton. Hänen suuri ihanteensa oli Ranskan aurinkokuningas Ludvig XIV ja Richard Wagneria hän suorastaan jumaloi. Hän tavoitteli täydellistä taide-elämystä ja -nautintoa hinnalla millä tahansa.

Vain taivas on ollut rajana mielikuvitukselle, jolla Ludvig II:n linnat on rakennettu ja sisustettu. On kuin astuisi sisälle satukirjaan. Alppimatkallamme kävimme aluksi Herrenchiemseen saarella *Neues Palais*- linnassa, jonka Ludvig muutti entisestä luostarista Versailles-palatsin kopioksi, vielä vähän

mahtavammaksi: Siitä tuli myös Versaillesia huomattavasti modernimpi, vessoineen ja suurine lämmitettyine kylpyammeineen. Peilialia katsoessa pitäisi olla selällään lattialla, jotta voisi ahmia kattomaalausten tarinoita ja kynttiläkruunujen loistoa. Juhlien aikaan salissa paloi 1800 kynttilää ja 25 palvelijaa vaihtoi puolen tunnin välein kynttilät uusiin. Minkähänlaiset tikapuut heillä piti olla, niin korkealla kattokruunut riippuvat.... Peilialia on pidempi kuin Versaillesin vastaava. Palatsia ympäröivä loistelias puutarha on täytetty patsailla ja suihkulähteillä. Monet satumaiset patsaat voisivat olla Niebelungentarustosta tai Wagnerin musiikin ideoimia. Ludvig ehti kuitenkin kuolla ennen kuin Neues Palais valmistui, joten se jäi keskentekeiseksi.

Hän tuhlassa ja Baijeri velkaantui ja hänet siirrettiin syrjään ja julistettiin kyvyttömäksi hallitsijan tehtäviin. Omituisesti hän kuoli 41-vuotiaana hukkumalla yhdessä lääkäriinsä kanssa 13.6. 1886.

Linderhofin linna

"*Nyt mua vierähän linnasta linnaan*", lauleli joku matkaporukastamme Linderhofiin tullessa. Alppimatkamme viimeisenä päivänä tutustuimme tähän toiseen Ludvig II:n rakennuttamaan linnaan. (matkamme neljäs linna)

Linderhof, joka sai nimensä sen paikalla ennen maatilaa pitäneen Linderin perheen mukaan, on ainoa Ludvigin kolmesta linnasta joka ehti kokonaan valmistua, ja se on myös ainoa jossa hän asui huomattavan osan aikaa, 7 vuotta. Linnan ranskalaistyylinen barokkia ja renessanssia yhdistelevä sisustus on kalliin ylenpalttista; kultaa, samettia sekä silkkiä ja ne peilit, ne antavat mielikuvan suuruudesta, suorastaan äärettömyydestä. Meissenin posliinia on runsaasti esim. kattokruunuissa ja

lampeteissa. Molemmissa linnoissa on erityisjärjestelyin varustettu ruokasalin pöytä, jonka voi laskea alakerran keittiöön katettavaksi ja nostaa sitten ruokailijoiden eteen. Pöytä katettiin useammalle henkilölle, mutta yleensä kuningas söi yksin ja jututti mielikuvitusvieraita, sillä tavalla omituinen hän oli. Hän rakasti sinistä, mikä näkyy makuuhuoneessa. Sänky on iso, sillä Ludvig oli peräti 192 cm pitkä. Kuninkaan audienssia odottavia vierailijoita varten on odotushuoneita, jotka on sisustettu erilaisin värisävyin (roosa, lila, sininen ja keltainen kabinetti).

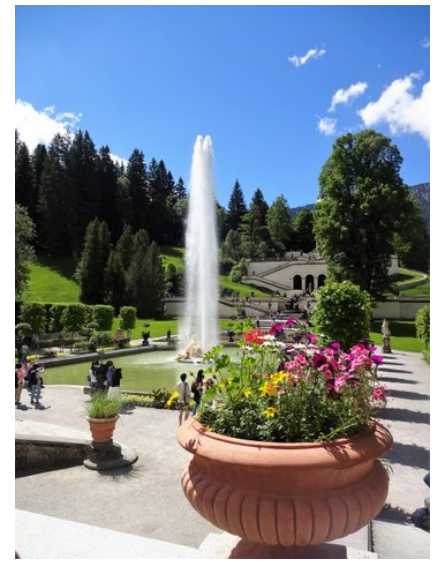
Olisipa ollut enemmän aikaa ihmetellä tuota loistoa! Opastus löytyi myös suomeksi, ihan vain nappia painamalla. Äänentoistolaitteet toimivat hyvin.

Palatsia ympäröiviä puutarhoja pidetään yhtenä maailman kauneimmista, historiallisista puutarhoista. Puutarhojen tyyli on yhdistelmä barokin muotoja, italialaista renessanssipuutarhaa ja englantilaisten puutarhojen näkymiä. Kukkapenkit muodostavat kauniita kuvioita. Patsaita on joka nurkalla. Ja palatsin edessä olevat suihkulähde näyttää voimansa muutaman minuutin ajan täysin tunnein.

Ludvig II rakasti musiikkia ja oli erityisesti suuri oopperan ystävä. Häneen viitataan eri yhteyksissä usein nimityksillä Schwanenkönig, *Joutsenkuningas* - ja Märchenkönig, *Satukuningas*. Kuningas rahoitti myös Bayreuthin oopperatalon rakentamista. Linnan alueen läpi kulkiessamme ohitimme soman joutsenlammen. Olisipa ollut mahdollista nähdä se salainen Venusluola, jossa Ludvig vietti aikaansa unettomina öinä purjehtien satuveneellään värivalojen loisteessa maanalaisella järvellä!

[Ludvigin linnat Baierissa](#)

(42 kuvaa)

Salzburg

Matka Münchenin lentokentältä Salzburgiin kulki Prienin kautta. Sieltä jatkoimme laivalla Herreninsel-saarelle tutustumaan matkan ensimmäiseen kohteeseen, Ludvig II:n rakennuttamaan Neues Palais-linnaan. Oli helteistä ja istuimme matkan ajan ulkokannella.

Ryhmämatkoilla on pidettävä kiinni aikataulusta ja luettava opasteet hyvin. Olipa täpärällä, että ehdimme linnakerrokselle, sillä lähdimme suuntaamaan muiden

turistien perässä aluksi ihan väärään suuntaan. Onneksi kysäisin ohjeita paikalliselta tarjoilijalta ja hän neuvoi tien linnaan ihan vastakkaiseen suuntaan. Siis pä menoksi. Posket punaisina ja niskatukka märkänä Leenat ja minä tavoitimme pääjoukon linnan sisäänkäynnillä. Viisaat valitsivat hevosajoneuvon sillekin matkalle sataman ja linnan välille menen tullen. Juuri kun ehdimme saarelta takaisin bussille, puhkesi ukkossade, joka kesti kohteeseemme Salzburgiin saakka. Bussin ikkunan kautta maisema oli varsin surrealistinen. Perillä oli enää majoittuminen ja illallinen ohjelmassa.

Olin varannut jo viikkoja aikaisemmin lipun konserttiin Mirabelle-palatsissa, joka oli vain 5 minuutin kävelymatkan päässä hotellista. Samalla kadulla, helppo löytää, totesin helpottuneena.

Itävallan ja Saksan Baijerin rajamailla sijaitseva Salzburg on 150 000 asukkaan kaupunki, jolla on takanaan pitkä ja värikäs historia. Vielä pari sataa vuotta sitten oli epäselvää, pitäisikö kaupungin

olla osa Itävaltaa vai Saksaa, mutta 1800-luvulla Napoleonin sotien jälkeen Wienin kongressi ratkaisi asian Itävallan hyväksi.

Tutustuminen Salzburgiin sujui mallikkaasti osittain bussilla, osittain jalan. Meillä piti olla suomenkielinen opastus koko päivän, mutta opas oli sairastunut, joten englanninkielinen opas korvasi hänet aamupäivällä. Bussi ajoi niin lähelle Salzburgin linnaa kuin mahdollista ja sitten kävelimme pikku kujia pitkin linnalle.

[Salzburg](#) (55 kuvaa)

Nousimme köysiradalla Hohensalzburgin linnaan. Vuonna 1077 arkkipiispa Gebhardin rakennuttama Hohensalzburgin linna on toiminut linnoituksena, yksityisenä asuntona, vankilana ja sotilaskasarmina.

Kiertelimme linnassa oppaan perässä käyttämällä apuna ääniopasta, joka esittelee huoneiden, kidutuskammioiden ja muurinsakaroiden eri piirteitä. Kiipesimme jopa Recturmin vahtitorniin, josta on parhaat panoraamanäkymät kaupunkiin ja ympäröivälle alueelle. Pilvetön taivas ja hellettä! Ehdin ostaa linnan shopista muutaman hyvän tuliaisien lapsukaisia varten.

Linnasta tullessa tupsahdimme jännittävään kivimaailmaan, jossa oli rakkausluola (Liebesgrotte), alueen kauneimmat marmorikuulat ja meripihkamaailma. Pienoismallein esiteltiin kaivostyötä ja linnan rakentamista. Voi vain kuvitella, miten rankkaa työmiehillä oli, kun he kantoivat kaiken selässään. Sitten joku keksi kiskot, joita pitkin kivet hinattiin vaunussa ylös. Pysäkki on nähtävillä linnan pihalla.

<http://www.domquartier.at/en> (Salzburgin elämyksiä)

Laskeuduimme tuomiokirkon aukiolle, jossa oli monia julkisia rakennuksia, museoita, tuomiokirkko, patsaita mm.

Fear - Pelko, jättiläispallo, jonka päällä ihmishahmo, Mozartin lesken talo, turisteja kuljettavien hevosten

parkkipaikka, toisella puolen tuomiokirkkoa tori herkku- ja kukkakioskeineen. Opas kertoi tuomiokirkon historiasta ja pujahdimme sisään tutkimaan paikkaa. Keskellä isoa oviaukkoa istui vahti, joka huomasi jokaisen hattupäisen miehen ja komensi ottamaan hatun päästä. Pois lähtiessä hän kysyi, mistä maasta kukin oli ja sanoi muutaman sanan suomeksikin ja antoi muistoksi kirkon kuvan. Tuomiokirkossa yhdet urut olivat olleet pelkästään Mozartin käytössä. Näimme myös valtavan kastemaljan, jossa hänet oli kastettu.

Pujottelimme vanhan kaupungin kujia lounaspaikkaamme. Oli hyvä levähtää, sillä iltapäivä oli Mozart-painotteinen. Nyt

saimme suomenkieltä puhuvan oppaankin. Kuvassa Mozartin keltainen syntymäkoti, joka on museoitu. Kierros aloitetaan kolmannesta kerroksesta ja tullaan vähitellen alaspäin.

Mozartin perheeseen oli syntynyt yhteensä kuusi lasta, mutta elossa säilyi vain yksi tyttö Nannerl ja yksi poika Wolfgang Amadeus.

Wolfgang Amadeus Mozart syntyi Salzburgissa 27.1.1756. Mozartin isä oli hovimuusikko Leopold Mozart. Koko perhe oli musikaalinen: isä opetti lapsiaan soittamaan ja esiintymään jo aivan pienestä pitäen ja näin perhe pääsi musiikin kautta aristokraattien elämään mukaan. Wolfgang Amadeus ja Nannerl eivät koskaan käyneet muuta koulua. Tytär Nannerl esiintyi hoveissa ja saleissa pianoa soittaen pikkutyöstä asti. Wolfgang Amadeus oppi pianonsoiton kuin varkein sisarensa soittoharrastusta seurattessaan. Jo kolmivuotiaana hän osasi soittaa paremmin kuin moni aikuinen ja pian myös säveltää. Amadeus ymmärsi musiikin kieltä kuin itsestään.

Aikuisena Mozart eli huiman vauhdikkaan ja vaikeankin elämän. Tarinat kertovat, että hän oli hyvin erikoinen ihminen. Mozart myös tiesi olevansa hyvin lahjakas ja teki hyvin monenlaisia töitä, myös tilaustöitä. Hän sävelsi kymmenessä vuodessa peräti kaksisataa teosta!

Konserttimatkoista on kartta seinällä. Mozart kiersi käytännössä kaikki Euroopan suurkaupungit.

Rahahuolet ja terveyden heikkeneminen kävivät Mozartin ja hänen perheensä voimille. Vaimo Constanza ja lapset joutuivat rahaa säästääkseen muuttamaan kodistaan halvemmalle asuinalueelle, mutta Mozartin rahankäyttö ei muuttunut sen vaatimattommaksi vaan perheen köyhtyminen jatkui yhä. Myös Wolfgang Amadeuksen ja Constanzan perheen lapsista neljä kuoli pienenä ja vain kaksi selvisi aikuiseksi asti.

Mozart syntyi Salzburgissa, mutta Wienissä hän vietti uransa huippuvuodet. Siellä hän sävelsi oopperat Figaron häät, Don Giovannin ja Taikahuilun, ja siellä hän myös tapasi perusti perheen. Wienissä hän myös sävelsi vielä kuolinvuoteellaan keskeneräiseksi jäänyttä Requemia, sielunmessua, jota esitettiin hänen omista hautajaisissaan. Wolfgang Amadeus Mozartista on sanottu, että hän oli ainutlaatuinen kaikkien aikansa musiikin tyyllilajien mestari. Jo elinaikana hänen taitojaan ihailtiin, vaikka teosten vastaanotto oli välillä myös hämmentynyttä. Mozart sävelsi kaikkea mahdollista: sinfonioita, kuoroteoksia, orkesteriteoksia, oopperoita, lauluja. Mozartin edustaman tyyllisuunnan nimi on wieniläisklassismi.

Tässä hän on pikkupoikana. Maalaus on tusinatyötä, jossa vain pää on maalattu perustaustaan. Käsien maalaaminen oli kallista, siksi vasen käsi on pujotettuna liivin sisään ja toisen käden sormet ovat koukussa. Salzburgin suosituin turistiostos on Mozartin kuulat, litteinä, pyöreinä, aitoina, originaaleina... Ja suola eri muodoissaan, tietysti suola -Salz. Ilta huipentui Mirabell-linnan marmorisalin konsertissa, jossa huippusoittajat Emeline, Esther, Sandra ja Alba (Constanze Quartett, nimi Mozartin lesken mukaan) esittivät mm. Joseph Haydnin ja W.A. Mozartin musiikkia kvartetille. Samassa salissa on esiintynyt sekä Nannerl että Wolfgang Amadeus jo lapsina. Huikea tunne!

Henkeäsalpaava Alppitie

Vuonna 1935 avattu **Grossglockner Hochalpenstrasse** on maisematie, joka kiemurtelee useiden ilmasto- ja kasvistovyöhykkeiden läpi ja reitti on 48 kilometriä pitkä. Kun otetaan huomioon, että kyse on 36 U-mutkaa sisältävästä serpentiinistä, niin ajoaika ei ole ihan samaa sarjaa kuin maanteillä.

Kakkosvaihte autossa tarkoituksenmukaisin sekä nousuissa että laskuissa. Muuten, jokaisella mutkalla on oma nimi ja numero. Zlamitzen mutka on 2016m meren pinnan yläpuolella.

Reitti on maksullinen, *henkilöauton päivälippu 35,50 euroa, moottoripyöriltä 25,50e. Bussi taisi maksaa lähes 160 e. Tie on auki 5.00 - 21.30. Pyöräilijöitä oli paljon, pääsevätköhän he reitille ilmaiseksi?* Matkailuperävaunuja reitille ei saa viedä. Talvisaikaan ja huonon kelin vallitessa tie on suljettu. Grossglockner puolestaan on Itävallan korkein vuorenhuippu ja sen korkeus on 3798 metriä. 2430 metrin korkeudessa tien varrella sijaitsee ravintola ja matkamuumiostomyymälä Fuschertörl. Meillä kävi sään suhteen hyvä tuuri: aurinko porotti kirkkaalta taivaalta ja alhaalla oli 28–29 astetta hellettä. Vuoristossa lämpöä riitti kuitenkin enää 12-13 asteen verran. Tunneleita oli tasaiseen tahtiin.

Pysähdyimme Fuschertörlin myymälän luona. Siinä oli hyvä parkkipaikka. Bussikuski lisäsi pari litraa voiteluöljyä autoon, kulutus on suurta ja jarruja piti säästää. Tämä bussi oli varustukseltaan huippuluokkaa, mutta kerran jännitti, pääseekö se mäen päälle. Kuulema kakkosvaihte on jees sekä ylä- että alamäessä. Halusin nähdä murmelin, mutta se ainoa oli jo yliajettu. Sinisiä katkeroita näin muutaman tien varressa, vuorilla ne olivat nupussa. Edelweiss on yhä hakusessa. Korumaailmassa sitä löytyi paljonkin. [Hochalpenstrasse](#) (27 kuvaa)

Suolamaailma

Sana Salz (suola) esiintyy tiheään Itävallan paikannimissä. Valkoinen kulta, suola on ollut monien kuninkaiden ja arkkipiispojen rikkauten perusta. Jo pelkästään Salzburgin ympäristössä on kymmeniä vanhoja suolakaivoksia. Matkailijalle vierailu maan syvyyksissä on sykähdyttävä elämys.

Halleinin suolakaivokset sijaitsevat Salzburgista parikymmentä kilometriä etelään. Kaivokset sijaitsevat aivan Itävallan ja Baijerin rajan tuntumassa. Halleinin suolakaivoksessa siirrytään sujuvasti maan alla Saksaan ja palataan opasretken loppuksi takaisin Itävallan puolelle, ilman tullimuodollisuuksia.

Kaivokseen tarvitaan kunnan suoja-puku, jollainen lienee ollut käytössä oikeastikin. Laukut jätettiin myös narikkaan, kamera sai sentään olla mukana. Matka alkoi pienellä kaivosjunalla, jossa istuimme hajareisin palkin päällä. Ohjeeksi annettiin: "Istukaa lähekkäin ja pitäkää toisistanne kiinni niin kukaan ei putoa". Juna kulki reipasta vauhtia alaspäin.

Jatkoimme matkaa jalan ja pysähdyimme välillä pisteille, joissa opas kertoi elokuvatekniikan avulla kaivoksen historiasta, sen merkittävyyydestä Salzburgille ja tavasta jolla suolaa tuotettiin.

Kaivoksen syvimmässä kohdassa on suurempi paine, joka puskee kaivoksen seiniä lähemmäs toisiaan. Siksi kaivoksia luolia on välillä suurennettava, jotta ne eivät jonain päivänä mene umpeen.

Elämys oli myös retki suolajärvellä (Salzsee) joka ylitettiin lautalla. Lauttamatka kesti muutaman minuutin ja sen aikana näimme musiikin saattelman valoshown. Syvemmälle kaivokseen pääsimme liukumäkiä pitkin. Siinä tarvittiinkin tukevia housuntakamuksia. Istuimme hajareisin kahden vierekkäin ja erillään olevan tukin päällä, 3-4 henkilöä yhdessä ja opas tyrkkäsi porukan menemään. Vauhti saattoi olla jopa 22 km/t parhaimmillaan, mutta nopeasti se hiljeni. Se oli jännittävää! Olimme parhaimmillaan 210 m maanpinnan alapuolella.

Lämpötila kaivoksessa on läpi vuoden kymmenkunta astetta. Suolakristallit kimaltelevat käytävien seinissä. Esillä on myös suolalouhinnassa käytettyjä työkaluja ja valaisimia, menneisyydestä nykypäivään. Vuorityömiesten tärkeät suojeluspyhimysten patsaat on asetettu käytävien syvennyksiin. Hätkähdyttävä yksityiskohta on maan alle hautautuneen muinaisen kelttiläisen muumioitunut ruumis. Se on säilynyt suolassa varsin hyvin.

Jo 4000 vuotta sitten kivikauden ihmiset hyödynsivät suolapitoisia lähteitä ja yli 2500 vuotta sitten keltit, jotka olivat taitavia kaivosmiehiä, louhivat tätä arvokasta tuotetta. Halvempi merisuola lopetti sitten suolakaivoksen toiminnan.

Kaivos toimii nykyään Saltwelten Hallein -museona, joka avattiin vierailijoille vuonna 1994. Tässä maailman vanhimmassa tunneleitaan yleisölle koskaan avanneessa kaivoksessa käy nykyään noin 250.000 matkailijaa vuodessa.

Museon osana oleva rekonstruoitu kelttiläinen kylä antaa käsityksen siitä, miten keltit elivät 2500 vuotta sitten.

Museokaivoksen myymälästä piti tietenkin ostaa suolaa muistoksi ja "maanalainen" oppaamme antoi myös jokaiselle kävijälle pienen suolapurkin. Suolakaivokseen menijälle kuuluu sanoa "Glück Auf!" Lykkyä tykö!

Se on perinteinen saksalainen kaivostyöläisen tervehdys, jota esim. tunnelinrakentajat käyttävät nykyisinkin.

[Hallein suolamaailma](#) (37 kuvaa)

Kotkanpesä - Kehlstein - Eagle's Nest

Historiaa jonkin verran lukeneena minua kiinnosti kovasti Kotkanpesä. Se on Saksan kansallissosialistisen työväenpuolueen vuonna 1939 Adolf Hitlerille 50-vuotislahjaksi rakennuttama loma-asunto Berchtesgadenin lähistöllä Saksan Alpeilla noin 30 km päässä Salzburgista.

Rakentamisen aikataulu oli todella tiukka sillä työt aloitettiin vielä vuoden 1937 aikana. Kehlsteinvuorelle ei kulkenut teitä, eikä siellä ollut ennestään rakennuksia, joten rakennustyöt jouduttiin aloittamaan aivan perusteista. Tiestä tuli lopulta 6,5 kilometriä pitkä, eikä siinä ole kuin yksi

neulansilmämutka. Tien ja majan rakentamiseen uskotaan osallistuneen yli 3 500 työntekijää. Työtä tehtiin yötä päivää.

Hitler teki Kehlsteinhausiin vain 14 vierailua vuosien 1938–1940 aikana. Viimeisen kerran hän kävi siellä 17. lokakuuta 1940. Eva Braun järjesti siellä 3. kesäkuuta 1944 siskonsa Gretlin ja SS-kenraali Hermann Fegeleinin hääv vastaanoton. Hitler ei itse pystynyt osallistumaan tilaisuuteen sotatilanteen takia.

Eva Braun vietti muutenkin paljon aikaa vuorella, hän järjesti juhlia ja otti aurinkoa. Virallisissa tilaisuuksissa Evalla oli oma huone, jossa hän viihdytti poliitikkojen rouvia, kun miehet pitivät kokouksiaan isossa salissa. Obersalzbergin vuorella sijaitsi vuosina 1936-45 käytännössä kansallissosialistien Saksan toinen pääkaupunki ja siellä Hitler vietti "hovinsa" kanssa pitkiä aikoja sodankin aikana. Eva oli kaupungin ensimmäinen nainen.

Kehlsteinhaus säästyi sodan aikana ja sen jälkeen. Obersalzbergiin tehtiin ilmahyökkäys huhtikuussa 1944, mutta Kehlsteinhaus säilyi vahingoittumattomana. Opas kertoi, että maja oli 6 metrin lumikinoksen alla. Sitä ei siis huomattu.

Hitlerillä oli asuintalo samalla vuorella ja hän piti aluetta kotiseutunaan. Hän kuitenkin pelkäsi korkeita paikkoja eikä kovin usein vierailut huipulla sijaitsevassa linnassaan.

<https://www.youtube.com/watch?v=8oWoXDudBKw> (video Kotkanpesästä)

[Kotkanpesä](#) (18 kuvaa)

Kotkanpesän tiellä kulkevat vain punaiset bussit, muu liikenne ei ole sallittua. Tie on kapea ja siinä on yksi ainoa kohtaamispaikka, joten aikataulu on tarkka. Bussimatka Obersalzbergin parkkipaikalta 1700 metrin korkeuteen kestää vartin. Yli 100-metrinen tunneli vie kallion sisässä olevan ylellisen hissien luo ja sillä nousee 124 metriä suoraan Kotkanpesään. Hissien seinät ja katto on päällystetty peileillä Hitlerin suljetun paikan kammon vuoksi.

Rakennus on 1834 metrin korkeudessa. Oleskelutila on suuri pyöreä huone, jossa on iso avotakka erikoisesta italialaisesta carraran marmorista, Mussolinin lahja Hitlerille. Takan reunuksesta on lohkottu paloja "matkamuistoiksi" rakennuksen löydyttyä sodan jälkeen. Näkymä vuorille ja laaksoon Königsee-järvelle on huikaiseva ja vie sanattomaksi. Taas meillä oli hyvä tuuri sään suhteen, kirkasta, puolipilvistä. Residenssistä johtaa polku ylemmäs vuorelle ja siellä on risti, jota koristaa edelweiss. Siinäpä hyvä poseerauspaikka. Kulku ylöspäin ohuessa ilmassa oli hitaanpuoleista, mutta oli yllättävän lämmintä. Terassilla oli mukava nauttia lounasta. Palvelu oli nopeaa ja tehokasta. Päivittäinen vierailijamäärä Kotkanpesällä on 5000 vierailijaa ja paikka on auki 6 tuntia päivässä kesäaikaan. Monet haluavat myös tutustua kallioihin louhittuihin labyrintteihin. Pomminkestävissä bunkkereissa on kymmenien kilometrien verkosto useassa eri tasossa. Minulle riitti tämä, kävimmehän sentään maan alla suolakaivoksessa.

[Kotkanpesä](#) (18 kuvaa)

Innsbruck ja retket lähiympäristöön

Innsbruck yllätti minut täysin. Olin ajatellut sen vain hiihtourheilun mekaksi somine alppikylineen lumisten vuorten kainalossa. Nyt tiedän paremmin. Nimessä on jo tuo Inn, Tonavan sivujoki ja bruck, joka merkitsee siltaa - siis silta Inn-joen yli. Virta oli kova, Inn-joki alkaa Sveitsin Alpeilta. Innsbruck on Itävallan Tirolin osavaltion pääkaupunki, joka sijaitsee keskellä Alpeja, hyvin lähellä niin Saksan, Sveitsin kuin Italiankin rajaa. Asukkaita n. 130 000. Kaupungissa on pidetty

talviolympialaiset vuosina 1964 ja 1976. Innsbruckissa järjestetään myös perinteikkään ja arvostetun Keski-Euroopan mäkiweekin kolmas osakilpailu. [Mäet](#) (kuvia)

Kaupungin suosituimpia nähtävyyksiä ovat kaupungin keskustassa sijaitseva vanha kaupunki kävelykatuineen ja etenkin kultainen katto (*Goldenes Dachl*). Kultaisella katolla on mielenkiintoinen historia. Neuhofin talo, johon se kuuluu, on rakennettu 1400-luvulla tirolilaisten keisareiden käyttöön. Vuosisadan lopussa keisari Maximilian I käytti parveketta ja katsoi sieltä alapuolella olevan torin turnajaisia. Ennen toisia häitään hän antoi kullata katon 2657 kuparilevyä. Parvekkeen reunassa on useita reliefeitä, myös reliefi hänestä itsestään kahden vaimonsa kanssa. *Goldenes Dachl* on nykyisin museo. Viereiset talot ovat todella kauniita seinämaalauksineen. Katutasossa on terassiravintoloita vierä vieressä. On ihan valinnan vaikeus.

Kaupunkikierröksellä kävimme tutustumassa kauniiseen **Wiltenin basilikaan** ja kun kirkon maailmankuulu poikakuoro (Wiltener Sängerknaben) piti siellä kesäkonsertin, keräsimme ryhmän kiinnostuneet hotellin aulaan ja hotellin eteen tilattiin pari taksia, joilla pääsimme helteisessä illassa nopeasti kirkolle.

Konsertti oli upea. Eri-ikäisiä poikia oli varmaan yli 80 ja erityisesti nautin tutusta Bachin Jesu, meine Freude-esityksestä. Basilikan penkit olivat kyllä epämukavat, ehkä ne sopivat paremmin pyhiinvaeltajille, jotka polvistuvat rukoukseen kirkon penkkiin.

[Innsbruck](#) (kuvia)

Nordketten köysirata

Kaupungin keskustasta nousee hissi Hafelekarspitze-nimiselle huipulle, josta lähtee yksi Euroopan jyrkimmistä laskettelurinteistä. **Nordketten köysirata** on ollut toiminnassa jo vuodesta 1928, mutta köysirataa on kunnostettu useita kertoja. Palkittu irakilais-syntyinen brittiläinen arkkitehti Zaha Hadid (Hän sai ensimmäisenä naisena Pritzker-palkinnon vuonna 2004) on suunnitellut köysiradan ja kaksi sen asemista. Kaarevat ja pilvimäiset rakennukset ovat jo itsessään näkemisen arvoiset vuorimaisemista puhumattakaan. Nordketten köysiradan vaunut kulkevat 15 minuutin välein viikon jokaisena päivänä varhaisesta aamusta myöhäiseen iltaan. Lipun hinta riippuu siitä, miten korkealle aikoo nousta.

Köysiradan ala-asema sijaitsee aivan vanhankaupungin keskustan vieressä. Ensimmäinen näköalapaikka on noin 860 metrin korkeudella merenpinnasta sijaitseva Hungerbergin asema. Metsää kasvavalla rinteellä vaunun alapuolella olevat kuuset vuosikasvannaisineen näyttivät ihan kukkasilta. Pian vaihdettiin uuden vaunun kyytiin ja noustiin Hafelekarin päätepysäkille eli 2256 metrin korkeudelle. Puurajan yläpuolella rinteille oli rakennettu lumivyöryjä estäviä aitoja. Ulkona olikin kylmä viima ja pilvet pyörivät pitkin rinnettä. Oli hieman pilvistä, mutta välillä pilven raoista paljastui Innsbruck ja ympäröivät alueet - mahtava panoraama. En rohjennut kiivetä ristille saakka, josta olisi ollut ympäröivä näköala. Palasin nopeasti sisätiloihin. Jotkut kiipesivät vähän vielä ylemmäs ja kastuivat. Säätö vaihtelee nopeasti. [Nordkette](#) (kuvia)

Swarovskin kristallimaailma

Innsbruckin läheltä Itävallasta löytyy matkailunähtävyys, jossa on yhdistetty teemapuisto, taidemuseo ja koruliike. Kyseessä on Kristallwelten, kuuluisan Swarovskin kristallitehtaan 100-vuotisjuhlien kunniaksi vuonna 1995 avattu turistikohde. Tsekkiläisen Daniel Swarovskin

perustama tehdas on tullut tunnetuksi laatukristallien edelläkävijänä ja aikoinaan kova kilpailu Tsekin kristallimarkkinoilla toi herra Swarovskin Itävallan Tiroliin.

Vettä suustaan syöksevä jättiläinen toivottaa tervetulleeksi ja houkuttelee vierailijat uumeniinsa. Tie läpi Kristallimaailman johtaa ihmehuoneesta toiseen. Toistakymmentä metriä korkeat seinät on verhottu häikäisevillä kristalleilla. 42 metriä pitkä reitti johtaa aina jättiläismäisen pään uumeniin. Jättiläisen syvyyksissä vierailija taivaltaa geometrysten kuvien ja äänten ympäröimänä läpi kristalliplaneetan.

Nykyisin kristalleja käytetään paitsi koruina, myös vaatteiden, kenkien ja laukujen koristeluun sekä kekseliäästi monissa käyttöesineissä, vaikkapa lyijykynissä.

Kierroksen lopussa tullaan tietenkin kauppaan, jossa voi ihastella, kokeilla ja ostaa tuotteita.

Hinnassa löytyy tuotteita laidasta laitaan. Tyttäreni oli kurkannut Swarovskin nettisivuja ja hän lähetti Whatsapilla kuvan korvakoruista. Myyjälle kuvaa näyttämällä ostos oli helppo toteuttaa. Itsekin hankin sieltä jotain sopivaa.

Kristallimaailmassa voi kulkea myös puistomaisissa ulkotiloissa. Sieltä löytyy kristallipilvien reunustama lampi, (pimeään aikaan varmasti säihkyvä satumaaailma värivaloineen), pensaslabyrintti, johon en tietenkään uskaltanut mennä eksymään ja monenlaista touhupaikkaa lapsille. Varsinkin lentokenttien myymälöissä on Swarovski-tuotteilla oma telineensä ja nyt voi niitä katsellessaan muistella omaa satuseikkailua kristallimaailmassa.

[Swarovskin kristallimaailma](#) (kuvia)

Rattenbergin lasikylä

Koska Anita matkustaa usein Itävallassa, hän oli valinnut matkaohjelmaan oman suosikkinsa, maan pienimmän historiallisen keskiaikaisen kaupungin Rattenbergin, jossa asuu vain n. 450 asukasta ja pinta-ala on 11 ha.

Kaupungissa on oikeastaan vain yksi iso katu, jota reunustavat vanhat rakennukset. Katutaso on varattu myymälöille. Kauniit lasiesineet ovat kaupungin hittituote. Liekö se ollut suurin lasitavaroiden liike, jossa saimme ihan ex tempore seurata lasitaiteilijaa työssään, kun hän hetkessä muotoili hienon, värikkään lasilinnun. Ja eteenpäin mennessä jokaisessa huoneessa oli omanlaisensa lasimaailma. Miten lasikukatkin oli saatu niin elävän näköisiksi?

Lasiliikkeiden välissä oli taidekynttiläkauppa, kaikkea mahdollista poltettavaa. Ostin kynttiläkissan, koska se oli juuri oman ragdoll-kissani näköinen sinisiä silmiä myöten. Vaatekaupan myyjä ihastui, kun osasin keskustella hänen kanssaan saksaksi. Tulinkin niin harvinaisesta maasta kuin Suomesta. Anita löysi itselleen ihanan dirndl-puvun, sinistä ja valkoista, sopii hyvin matkanjohtajalle näissä maisemissa. Dirndl on Baijerin naisten ja tyttöjen kansallispuku ja alunperin jokaisessa kylässä oli omanlaisensa puku. Usein ravintoloissa tarjoilijoilla on tämä dirndl ja se antaa paikasta perinteitä kunnioittavan mielikuvan. [Rattenberg](#) (kuvia)

Tratzbergin linna

Tratzbergin linnalla on keskiaikainen renessanssityylinen linna ja sillä on ollut useita omistajavaihdoksia. Nykyinen omistajasuku Enzenberg on hallinnoinut linnaa 1800-luvun puolivälistä saakka. Katsottavissa saleissa on alkuperäiset huonekalut ja erityisesti jäi mieleen nk. Habsburgerien sali, jonka seinille on maalattu sukupuu

kunnianosoituksena heille. Hyvän kuvan menneestä elämästä saa myös naistentuvan esineistöä tutkimalla, metsästyshuoneessa, jota oli pidetty ruokasalina, linnan kappelissa ja hyvin varustetussa asehuoneessa.

Linnan parkkipaikalta 100 metriä korkeammalla olevaan linnaan pääsi mukavasti pienellä junalla (Bummelzug). Traktori oli naamioitu veturiksi. Vaikka linna on valkoinen satulinna ulkokuoreltaan, sisäpihan puolella seinissä on runsas koristelu. Paikalla oli opas, mutta hän lähinnä ohjasi ryhmää seuraavaan tilaan, sillä jokaisella halukkaalla oli mahdollisuus kuunnella esittely (sa/eng) nauhoitteelta. Kysäisin oppaalta kuitenkin salaovista ja kummituksista. Kumpiakin löytyi useampia. Tämä linna oli muuten täysin erilainen kuin loistokkaat kuninkaalliset residenssit.

[Tratzbergin linna](#) (kuvia)

Mitä vielä olisi mukava nähdä: Tämä olisi vaatinut yhden kokonaisen omatoimisen päivän.

Bergselin mäki näytti hienolta. Siellä tornissa olisi voinut juoda kupposen kahvia.

Kurkistin Hofburgin linnan sisäpihalle. Mitä siellä linnassa oikein tapahtuu?

Kultaisen katon museo, en tiennytkään sen olemassaolosta.

Patikointia joen toiselle puolelle; kauniit yhteennidotut rakennukset?

Alpenzoo, sitä mainostettiin maailman korkeimmalle sijoittuneena eläintarhana.

Mikä se Innsbruckin riemukaari oikein oli? Tuli mieleen Pariisi.

Eihän tässä ollut vielä kaikki tältä viikon matkalta. Olihan meillä yksi majoitusyö Zell am Seen kaupungissa. Muutama vuosi sitten vietin kokonaisen viikon siellä ja asuin viereisessä perhehotellissa. Illalla kävelin tutuilla pikkukaduilla ja järven rannalla tapasin varmaan saman joutsenet kuin silloin. Elisabeth-puiston kukkasista tehty riikinkukkoasetelma oli mahtaileva. Oberammergauissa istahdimme lounaalle Ruusuravintolassa.

Lopussa kiitos seisoo. Bussikuski sai Anitan halausten kera muutaman euron lämpimäisiä itse kultakin ja Anita taas palkittiin pikkulahjoin ja Rissalan lentoasemalla kiitoslaululla.

[Muuta mukavaa Alppimatkalta](#) (kuvia)

